

Középszintű érettségi vizsga szóbeli érettségi tételcímei

Magyar nyelv és irodalom

2022/2023-es tanév

Budapesti Fazekas Mihály Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium

12.d osztály

Magyar nyelv

1. Témakör: Kommunikáció

A kommunikációs folyamat tényezői és funkciói

Az emberi kommunikáció nem nyelvi jelei és kifejezőeszközei

A tömegkommunikáció jellemzői, funkció, nyelvi és képi kifejezési formái

2. Témakör: A magyar nyelv története

A nyelvrokonság kérdése, a magyar nyelv rokonsága

A nyelvi változások jellemzői

A nyelvtörténet forrásai, kéziratos és nyomtatott nyelvemlékek

3. Témakör: Ember és nyelvhasználat

A nyelv mint jelrendszer

A nyelvváltozatok rendszere, a nyelv vízszintes és függőleges tagolódása

Az információs társadalom hatása a nyelvhasználatra és a nyelvi érintkezésre

4. Témakör: A nyelvi szintek

A hangkapcsolódási szabályosságok típusai és a helyesírás összefüggése

A szintagma mint nyelvi egység típusai, szerepük a mondat felépítésében

A mondat fogalma, felépítése, típusai

5. Témakör: A szöveg

Az elektronikus média hagyományos és új közlésmódjai, s azok társadalmi hatása

A szóbeli és írott szövegek szerepe, eltérő jegyei

A szöveg szintjei

6. Témakör: A retorikai alapjai

A beszéd felépítése, szerkesztése az anyaggyűjtéstől a megszólalásig

A kulturált véleménynyilvánítás és a vita szövegtípusa

7. Témakör: Stílus és jelentés

A nyelvi jelek csoportjai hangalak és jelentés viszonya alapján

A jellegzetes stílustípusok – a stílusárnyalatok

A gyakori stílusrétegek jellemzői

Irodalom

1. Témakör: Művek a magyar irodalomból I. – Kötelező szerzők

A népiesség változatai Petőfi Sándor költészetében

Arany János balladisztikájának bemutatása

Ady Endre Új versek kötetének jellemző gondolati, képi világa

Babits Mihály Levelek Írész koszorújából kötetének jellegzetességei

A prózaíró Kosztolányi – Egy szabadon választott Kosztolányi-regény vagy az Esti Kornél-ciklus bemutató elemzése

Közösségi és egyéni számvetés József Attila költészetében

2. Témakör: Művek a magyar irodalomból II. – Választható szerzők

Érzékeny dalok vagy poétai román – Csokonai Vitéz Mihály kötetkompozíciója

Egyén és egyetemesség Vörösmarty Mihály lírai műveiben

A jó palócok és a Tót atyafiak – Mikszáth Kálmán novellisztikájának jellegzetességei

Az újklasszicizmus Radnóti Mihály költészetében

Móricz Zsigmond novellisztikájának bemutatása szabadon választott 3-4 novella alapján

Történetvezetés és jellemformálás Jókai Mór egy szabadon választott regényében

A groteszk látásmód Örkény István műveiben

3. Művek a magyar irodalomból III. – Kortárs szerzők

Egy szabadon választott kortárs szerző kötete etikai, történelmi, lélektani, társadalmi vonatkozásainak bemutatása

4. Művek a világirodalomból

Életek és sorsok az európai realizmusban

A modern regény jellemzői - Egy szabadon választott XX. századi regény bemutató értelmezése

5. Színház és drámatörténet – Az antikvitás

Az antik görög dráma és színház kialakulása és jellemzőinek bemutatása egy korabeli alkotáson keresztül

Műfaj, eszmék és szerkezet összefüggései Madách Imre Az ember tragédia című művében

6. Az irodalom határterületei – Irodalom és filmművészet

Egy szabadon választott irodalmi alkotás és filmes adaptációjának összehasonlítása

7. Regionális kultúra – Szabó Magda, iskolánk régi tanára

Szabó Magda szabadon választott regényének bemutató értelmezése

Készítette: Dr. Oláh Tibor, a Budapesti Fazekas Mihály Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium

magyar nyelv és irodalom szakos tanára.